

Motion till riksdagen 2009/10:Fö259

av **Cecilie Tenfjord-Toftby (m)**

Sociala risker och bakomliggande faktorer

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om sociala risker och bakomliggande faktorer.

Motivering

På flera håll i landet har Räddningstjänsten fått erfara konsekvenserna av att samhället inte tagit sociala risker och deras bakomliggande faktorer på allvar. Stenkastning och bränder har fått stor medial uppmärksamhet samtidigt som debatten om lösningar snarare handlat om ökade polisiära insatser än om åtgärder för att möta de bakomliggande faktorerna.

Bland annat har Sveriges integrationspolitik under lång tid skapat ett samhälle i samhället där stora grupper lämnats för sig själva i utanförskap. Insatser för att bryta problematiken har oftast handlat om att den ena eller den andra myndigheten fått ett särskilt uppdrag, men aldrig om samordning och samverkan. Problemen är också tätt knutna till begränsat antal arbetstillfällen. I skuggan av en misslyckad arbetsmarknadspolitik under stora delar av 90-talet och början av 2000-talet måste nu större ansträngningar till. På sikt avhjälper självfallet en politik för fler arbetstillfällen men den bör kompletteras med fler verktyg.

Utvecklingen avgörs på det lokala planet och där finns flera olika aktörer. Bland annat har kommunerna flertalet förvaltningar och staten flera myndigheter som alla på olika sätt kommer i kontakt eller jobbar direkt med problematiken. Skolor, fritidsgårdar, bostadsbolag, räddningstjänst, polismyndighet, socialförvaltning och stadsdelsnämnder utgör huvuddelen av dessa. Tyvärr sker mycket av arbetet utan antingen en grundläggande förståelse eller utan samordning genom samverkan. På vissa håll har det blivit något av "varje aktör för sig".

Fel! Okänt namn på

Sociala risker är ett förhållandevis nytt begrepp som aktualiserats i samband med den senaste tidens händelseutveckling, men i grunden är det en konsekvens av flera långvariga och komplexa problem. Vissa myndigheter väljer samtidigt att betrakta det som en risk som andra, vilket inte gynnar hanteringen. Dessutom är kunskaperna om sociala risker ganska små, det finns exempelvis väldigt lite av evidensbaserad forskning på området. Det finns inte heller några nationella sammanställningar eller utredningar som tar fasta på såväl problemets djup som bredd.

På några håll i landet försöker nu lokala myndighetsföreträdare och förvaltningspersonal skapa grunden för en samverkan och samordning över de rent organisatoriska gränserna. Detta bör studeras närmare, uppmuntras och spridas vidare. På vissa håll bör man också utvärdera möjligheterna att ge arbetet status av statligt pilotprojekt. Samtidigt kan inte heller ansvaret falla på lokal initiativförmåga, i dagens Sverige med vårt stora myndighetsutbud borde arbetet kunna få en nationell prioritet. Mot denna bakgrund bör det utses en myndighet, exempelvis Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, med sammanhållande ansvar för att stärka samhällets kunskaper och metodutveckla modeller för att vända utvecklingen på ett långsiktigt hållbart sätt, och till detta arbete bör i princip alla berörda myndigheter samt företrädare för kommuner och landsting knytas.

Sverige har väntat för länge och låtit problemen gro. I kombination med de förra regeringarnas integrationspolitik utan integration och jobbpolitik utan jobb ser vi nu konsekvenserna. Vi måste alltså arbeta från två håll, dels med fler jobb dels med att möta problematiken på plats.

Stockholm den 29 september 2009

Cecilie Tenfjord-Toftby (m)